
Delårsrapport 1 2021

Hjälpmedelscentrum

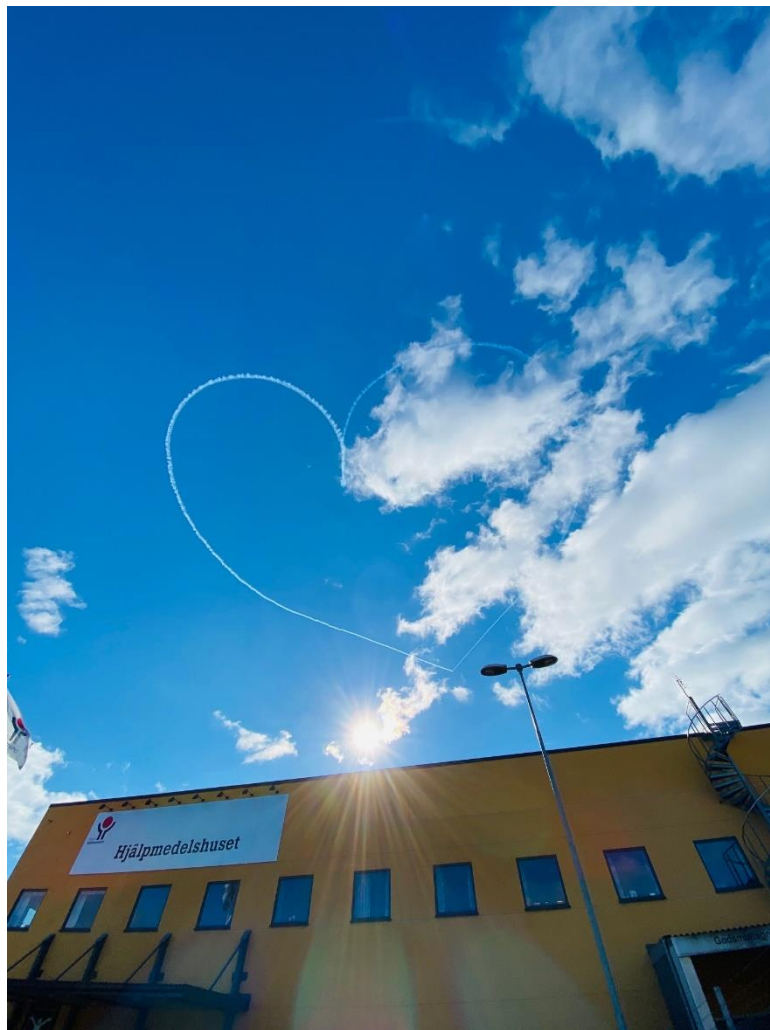

Foto: Thua Serra

Delårsrapport 1 2021

SAMMANFATTANDE ANALYS

Covid-19 har påverkat Hjälpmedelscentrums verksamhet i alla delar till följd av minskat sökmönster med minskade förskrivningar och beställningar som följd. Under årets första månader har en långsam återhämtning börjat ske i takt med att invånare och förskrivare vaccinerats.

Invånare och patientperspektiv

Hjälpmedelscentrums tillgänglighet har uppnått målnivå i tre av fyra målområden. Patienters sökmönster har ökat i takt med vaccinationerna av den äldre befolkningen.

Verksamhetsperspektiv

Hjälpmedelscentrum har genomfört produktionen samtidigt som utveckling skett i både digitalisering- och i patientsäkerhetsområdet. Den totalt uthyrda hjälpmedelsvolymen har ökat marginellt. Kommunernas andel av hyrda hjälpmedel minskar.

Medarbetarperspektiv

För att upprätthålla en god arbetsmiljö har åtgärder vidtagits både i den fysiska och den psykosociala arbetsmiljön. Med ett stort antal åtgärder för att motverka smittspridning är sjukfrånvaron endast 4,4 %. Den digitala kompetensen har förbättrats med och av flexibla medarbetare.

Ekonomiperspektiv

Det ackumulerade resultat är 3 207 tkr. Helårsresultatet prognostiseras till 2 290 tkr med hänsyn tagen till osäkerhet på grund av pandemin.

Framtidsbedömning för innevarande år

Den samlade bedömningen från tjänstepersoner i region och kommuner är att pandemin medfört en vård- och omsorgsskuld då många personer avböjt hemtjänst och rehabiliteringsinsatser, och att många särskilda boendeplatser i länet är tomma. Vilka konsekvenser detta har för patienters och närståendes hälsoläge är svårbedömt liksom hur det har påverkat behoven av hjälpmedel.

Hjälpmedelscentrum har noterat att sökmönstret sakta börjat återhämta sig.

I det förebyggande underhållsområdet finns en eftersläpning som beräknas kunna åtgärdas under året.

Det är rimligt att anta att då vaccinationerna och operationskapaciteten ökar kommer också hjälpmedelsbeställningarna öka och befolkningen återigen kontaktar förskrivare och Hjälpmedelscentrum.

Delårsrapport 1 2021

INVÅNARE/PATIENTPERSPEKTIV

Perspektivets processmål och löpande uppföljning omfattar följande indikatorer:

Mål	Indikator	Målvärde	Rapporteras	Utfall 2020
God patientnöjdhet och delaktighet	Indikator Respekt och bemötande i nationell patientenkät	>90 %	År i samband med nationell patientenkät	93,9

Arbetet mot mål och uppdrag – resultat och analys av aktiviteter och indikatorer

Medicinsk teknik/hjälpmedel har stor betydelse för att klara egenvård och vårdbehov i hemmet

Hjälpmedelscentrum har under pandemin ökat antal hjälpmedel som skickas med postförsändelse till patienten.

Innovationsteamet har träffat flera innovatörer samt gett information och rådgivning om en marknadssatt produkt. Teamet har även genomgått SKR:s utbildning i samverkansregler.

Nytt regelverk och arbetssätt kring korttidshyra har införts, det förenklar för kund och minskar arbetet i kundtjänst.

Nytt regelverk gällande byte av däck och slang för rullstolar och motoriserade drivhjul till manuella rullstolar samt sulkys har införts fr.o.m. april månad. Det nya regelverket ökar jämställdheten, är tydligare och minskar patientens kostnader.

För att förbättra inkontinensvården har nya utbildningar för förskrivare utvecklats. Kompletterande utbildning erbjuds också till förskrivare och inkontinensombud på arbetsplatsen utifrån verksamhetens behov. Målet med utbildningen är att rätt skydd ska förskrivas till patienten.

Sedan april kan patienter till regionens förskrivare göra egna uttag av inkontinenshjälpmedel via Vårdtagarportalen genom inloggning med Bank-ID eller mobilt Bank-ID.

Utveckla det digitala stödet för ökad egenvård, med stöd av tjänstedesign för ökad användarvänlighet

En instruktionsfilm för programmering av larmmottagare Home har producerats liksom en film som kan användas för att erbjuda digitala studiebesök.

Antalet invånarkonton i 1177 Vårdguiden har ökat i Västmanland från 222 348 till 238 645, vilket motsvarar 86 % av regionens befolkning. Antal ärenden via 1177 Vårdguiden till Hjälpmedelscentrum har ökat med 34 %, jämfört med delår 1 2020. Det är en följd av att fler använder tjänsten i kontakt med vården överlag.

Genomföra åtgärder för att öka delaktighet och nöjdhet

Genomförda insatser efter patientenkät 2020 har följts upp och handlingsplan har uppdaterats.

För att patient som är i behov av uppföljning av förskrivna hjälpmedel ska veta hur hen ska gå tillväga har informationen för Västmanland på 1177.se förtydligats.

Delårsrapport 1 2021

Tillgänglighet

Tillgänglighet delår 1, jmf samma period 2020	Delår 1 2020 %	Delår 1 2021 %	Förändring procentenheter
Erbjuden utprovning inom 15 arbetsdagar	84,5	77,8	-6,7
Andel slutförda reparationer inom 5 arbetsdagar	91,0	91,5	+0,5
Andel besvarade telefonsamtal i kundtjänst	90,1	99,1	+9,0
Andel leveranser av lagervaror enligt planerad leveransdag	95,3	95,0	-0,3

Under perioden har tillgängligheten till avhjälpande underhåll och leveranser av lagervaror varit god och har överstigit målnivån.

Andelen utprovningar som erbjudits inom 15 dagar är 77,8 %, en minskning med 6,7 procentenheter jämfört med delår 1 2020. Minskningen tolkas bero på vakans inom ett område med många utprovningar, rekrytering har genomförts.

Andelen slutförda reparationer inom 5 dagar är 91,5 %, en ökning med 0,5 procentenheter jämfört med delår 1 2020.

Andelen besvarade telefonsamtal är 99,1 %, en ökning med 9 procentenheter jämfört med delår 1 2020. Ökningen beror till stor del på ny indikator för 2021 där andelen besvarade samtal beräknas efter att samtal som tappats inom 2 minuter exkluderats.

Andelen leveranser enligt planerad leveransdag är 95 %, en minskning med 0,3 % jämfört med delår 1 2020.

Samlad bedömning

Hjälpmedelscentrums tillgänglighet har uppnått målnivån i tre av fyra målområden. Patienters sökmönster har ökat i takt med vaccination av den äldre befolkningen.

Delårsrapport 1 2021

VERKSAMHET/PROCESSPERSPEKTIV

Perspektivets processmål och löpande uppföljning omfattar följande indikatorer:

Mål	Indikator	Målvärde	Utfall delår 1, 2021
Ökad användning av e-tjänster	Öka antalet ärenden i 1177 Vårdguidens e-tjänster	Öka 10 %	+34 %
Kortare ledtider (väntan)	Andel patienter som erbjudits tid för utprovning inom 15 arbetsdagar	80 %	77,8 %
"	Andel patienter som fått service/repairation slutförd inom 5 arbetsdagar	83 %	91,5 %
"	Andel besvarade telefonsamtal i kundtjänst (avbrutna samtal inom 2 min exkluderas)	95 %	99 %
"	Andel leveranser enligt planerad leveransdag	95 %	95 %
God hushållning av resurserna	Antal körda mil (transport och tekniker) i förhållande till uthyrd individmärkt hjälpmedelsvolym (kvot) Kvot år 2020 = 0,53	Minska	0,49 32 157 mil /65 800 hjm
Löpande uppföljning	Produktion enligt överenskommen specifikationsplan Andel analyserade avvikelser med förbättringsförslag Uthyrningsgrad, mäts via andel hjälpmedel hos kund	90 %	9 % 92,2 %

Arbetet mot mål och uppdrag – resultat och analys av aktiviteter och indikatorer

För redovisning av tillgänglighet hänvisas till invånare/patientperspektiv på sidan 3.

Effektivisera arbetssätten med stöd av digital teknik

Arbetet med förbättrade arbetssätt med stöd av digital teknik fokuserar nu på införande av automatisk fakturaavstämning samt förbättrad intern fakturering via DUVA samt införandet av digitala utprovningar.

Arbetet fortsätter med initiering av tre nationella projekt: digitala arbetsordrar, självbetjäning via 1177 Vårdguiden och för att underlätta inköpsanmodan med stöd av EDI¹ för att möjliggöra att andra tjänster kan sammankopplas med Sesam.

Utprovningar av hjälpmedel har, när det varit möjligt, utförts via videolänk, framförallt vid kommunikation- och kognitionshjälpmedel.

Flera förskrivarutbildningar har genomförts via Teams, av 24 utbildningar har över hälften genomförts digitalt. Det medförde att fler personer har deltagit än då utbildningen skett på Hjälpmedelscentrum.

Flertalet möten och produktvisningar har genomförts via videolänk. Det har sparat tid, minskat kostnaderna och medfört att våra uppdrag har fortlöp trots pandemin.

De digitala sätten att kontakta Hjälpmedelscentrum, e-post till arbetsplatsbrevlåda och ärenden via uppladdningstjänst, har ökat kraftigt jämfört med delår 1 2020.

¹ EDI Elektronisk överföring av strukturerade data mellan två datasystem

Delårsrapport 1 2021

Ökad hållbarhet

Cirkulärt flöde, återanvändning av försäljningsartiklar

I oktober 2020 startade ett pilotgenomförande där två produkter som försäljs har återtagits, rekonditionerats och levererats ut till patienter på nytt. Utvärderingen visar att:

- rullstolsdynan Contur passar för återtagande, enkel rekonditionering, stor andel har återtagits,
- toalettförhöjningen Hi-Loo inte är lämplig för återtagande p.g.a. hygienskäl, missfärgning samt stor tidsåtgång, endast näst intill oanvända har återtagits,
- total besparing under 6 månader: 228 tkr.

Två artiklar, duschstol Kulan och toalettförhöjning Stapla-lätt, föreslås att införas fr.o.m 1 juni. Samtidigt föreslås toalettförhöjning Hi-Loo att utgå.

Miljörevision

Den externa miljörevisionen visade gott resultat. Hjälpmedelscentrum berömdes för heltäckande miljöorganisation, tydliga instruktioner och bra uppföljning i delårsrapporter samt årsredovisning. Årets verksamhetsplan innehåller indikator för miljöarbetet samt väl beskrivna åtgärder. Förbättringsområde är att på ett tydligare sätt dokumentera löpande miljöarbete.

God hushållning

Den nya indikatorn för god hushållning "körda mil i förhållande till uthyrd hjälpmedelsvolym", visar att antalet körda mil i förhållande till hjälpmedelsvolym är lägre under delår 1 i jämförelse med helår 2020. Tekniker arbetar nu i geografiska indelningar (servicezoner) vilket bidrar till effekthemtagningen. Jämförbarheten brister något då effekten av besöksförbud kraftigt minskade antalet körda mil 2020. Trots mindre pandemi-effekt 2021 är antalet körda mil hittills mindre än under 2020.

Öka den goda samverkan mellan region och kommuner när det gäller Hjälpmedelscentrums verksamhet

Genomförda åtgärder för att stödja förskrivarna att efterleva hjälpmedelshandbokens regelverk:

- Fortsatt arbete med att förbättra struktur med syfte att underlätta sökbarhet.
- Förtydligande av texter och rubriker som uppfattats otydliga i Hjälpmedelshandboken.
- Regionens verksamheter som förskriver hjälpmedel i skolan har erbjudits dialogmöten om skolöverenskommelsen.
- Påminnelse om att använda Hjälpmedelshandboken finns inlagt i alla HMC-info².
- Uppdatering av ISO-koder har genomförts.
- Regelverket för dubbelförskrivning har uppdaterats.
- En uppdatering och utveckling av förskrivarutbildning grund har genomförts.

I samband med avhjälpande underhåll upptäcks hjälpmedel som behöver följas upp av förskrivare. För att öka patientsäkerheten har rutiner för hur kontakt ska tas med förskrivande enhet tagits fram.

² Månatligt nyhetsbrev till förskrivare och andra nyckelpersoner

Delårsrapport 1 2021

Produktion

Antal ärenden via 1177 Vårdguidens e-tjänster har ökat med 34 %, jämfört med delår 1 2020.

Produktion ³	Delår 1, 2020	Delår 1 2021	Förändring %
Antal beställningar	14 935	15 178	1,6
Antal returer	11 611	11 757	1,2
Antal arbetsordrar rekonditionering	6 248	6 369	2,0
Antal konsultremisser utprovning	373	345	-5,0
Antal arbetsordrar teknik (AU och FU)	3 987	5 096	28
Antal kundtjänstamtal	6 520	7 022	7,7
Antal hämtordrar	6 600	6 597	-0,1

Antalet beställningar har ökat med 1,6 % jämfört med delår 1 2020.

Antalet returnerade hjälpmedel har ökat med 1,2 %, antalet hämtordrar minskat med 0,1 % och antalet arbetsordrar för rekonditionering har ökat med 2 %, jämfört med delår 1 2020.

Antalet konsultremisser har minskat med 5 % jämfört med delår 1 2020, vilket beror på pandemin samt aktivt arbete att ge stöd till förskrivarna att själva klara utprovningar.

Antalet arbetsordrar teknik har ökat med 28 % varav avhjälpande underhåll med 6,8 % och förebyggande underhåll med 85 %, jämfört med delår 1 2020, då förebyggande underhåll stoppades av besöksförbudet. En skuld som nu åtgärdas med utökad teknikerresurs.

Antal kundtjänstamtal ökade med 7,7 % jämfört med delår 1 2020.

Volym uthyrda hjälpmedel jämfört med delår 1 2021 ³	Delår 1 2020	Delår 1 2021	Förändring %
Volym individmärkta hjälpmedel	60 637	65 843	1,8 %
Volym huvudhjälpmedel	77 128	82 184	1,2 %
Varav totalt regionfinansierat (individmärkt)	54 255	56 066	3,3 %
Familjeläkarenheter (Vårdval Västmanland)	33 538	34 783	3,7 %
Vårdval Västmanland (centralt konto)	8 651	8 631	-0,2 %
Habiliteringscentrum	7 196	7 547	4,9 %
Övriga enheter Region Västmanland	4 870	5 105	4,8 %
Varav totalt kommuner (individmärkt)	10 110	9 592	-5,1 %
Arboga kommun	553	542	-2,0 %
Fagersta kommun	454	454	0 %
Hallstahammars kommun	641	684	6,7 %
Kungsörs kommun	288	253	-12,2 %
Köpings kommun	1 285	1 107	-13,9 %
Norbergs kommun	199	242	21,6 %
Sala kommun	768	639	-16,8 %
Skinnskattebergs kommun	114	119	4,4 %
Surahammars kommun	365	366	0,3 %
Västerås stad	5 443	5 186	-4,7 %

³ Redovisning omfattar huvudhjälpmedel och individmärkt hjälpmedel men inte tillbehör/reservdelar. Förändring av artikelstatus kan påverka statistik mellan åren.

Delårsrapport 1 2021

Antalet uthyrda individmärkta hjälpmedel ökade med 1,8 % och antalet huvudhjälpmedel ökade med 1,2 % jämfört med delår 1 2020. Kommunernas totala andel minskar delvis till följd av att kommuner har övergått från att hyra sängar till att köpa dessa via Hjälpmedelscentrum.

En riktad uppföljning har genomförts av ca 400 förskrivningar av TENS förskrivna före 2011. Insatsen syftar till uppföljning av förskrivningar gjorda innan regelverket med tidsbegränsning infördes 2011 samt att avregistrera och avsluta hyran på TENS som inte längre används.

Patientsäkerhet

102 händelser har registrerats i Synergi, en ökning med 55 % jämfört med samma period 2020 till följd av att två nya sorters avvikelser* tillkommit enligt plan. 93 har registrerats internt och 9 har inkommit.

- 5 patientrelaterade avvikelser varav 3 negativa händelser och 2 tillbud.
2 anmälningar har gjorts till Läkemedelsverket.
- 22 avvikelser har skickats till särskilda boenden på grund av för sen anmälan av ändrat boende.
- 32 avvikelser gäller antidecubitussmadrasser* som inte har registrerats hos kund vid användandet.
- 4 klagomål från kunder.
- 4 avvikelser till följd av avsteg från instruktioner.
- 5 avvikelser som rör miljö*.
- 8 avvikelser gäller felleveranser eller felaktiga hjälpmedel.
- 2 avvikelser där elrullstolar inte har hanterats eller förvarats enligt instruktion.
- 4 avvikelser har skickats till andra enheter som inte har Synergi.
- 5 avvikelser övrigt: 3 felbeställningar från kund, 1 förbättringsförslag, 1 tankat fel bränsle.
- Registrering egeninspektioner, egenkontroller och avvikelser arbetsmiljö – se medarbetarperspektiv.

133 avvikelser har registrerats i webSesam jämfört med 132 delår 1 2020.

- 101 avvikelser gäller felaktiga leveranser av hjälpmedel/tillbehör.
- 6 avvikelser gäller fel från leverantör.
- 2 negativa händelser/tillbud med hjälpmedel som har överförts till Synergi.
- 19 avvikelser har registrerats internt och skickats till förskrivare jämfört med 2 delår 1 2020.
- 8 avvikelser gäller förskrivning, kundtjänst och inköp.

68 avvikelser har anmälts till leverantör jämfört med 38 delår 1 2020, till stor del produktavvikelser.

Vidtagna större förbättringsåtgärder under tertialen:

- Hantering påbörjas inom en månad av alla avvikelser med analys och omedelbara åtgärder.
- Tagit fram instruktioner i kundtjänst om akutförskrivningar, tex LAH-sängar.
- Möte med kund angående antidecubitussmadrasser, bland annat förenklat instruktion för förskrivning som åtgärd för att öka registreringen.
- Förbättrat avfallshantering av batterier som ska återvinnas.
- Arbetat för att minska antalet kemikalier i verksamheten samt uppdaterat med inköpsställen.
- Möten med leverantör angående brister på hjälpmedel och klargörande av garantijobb.
- Införande av avvikelshanterare på Logistik för avvikelser och åtgärder rörande rekonditionering.

Delårsrapport 1 2021

Inkontinens

Fem nya förskrivarutbildningar har utvecklats:

- Förskrivarutbildning inkontinenshjälpmedel grund (e-utbildning) och fortsättning.
- Filmad föreläsning för den som inte gått inkontinensutbildningen på 7,5 hp.
- Utbildning för inkontinensombud grund (e-utbildning) och fortsättning.

Kompletterande utbildning erbjuds till förskrivare och inkontinensombud på arbetsplatsen utifrån verksamhetens behov. Förkunskapskrav är genomförd grundutbildning. Utbildningen har som mål att rätt skydd ska förskrivas till patient och innehåller:

- Genomgång av aktuellt sortiment samt vilka kriterier som gäller vid utprovning och val av hjälpmedel – individuell förskrivning
- Statistik och ekonomi
- Absorptionskapacitet och val av storlekar

Förordning om medicintekniska produkter, MDR

Hjälpmedelscentrum har i flera år förberett sig för att den europeiska förordningen 2017/745 ska införas. Som en följd av pandemin ändrades datumet för införandet till den 26 maj 2021.

Följande förberedelser har genomförts

System för klagomålshantering, avvikelshantering och myndighetsrapportering finns liksom delaktighet i säkerhetsåtgärder:

- Instruksen för negativ händelse och tillbud med medicintekniska produkter har uppdaterats.
- Analys av avvikelser har förbättrats och anmälan till Läkemedelsverket samt dokumenthanteringen har digitaliserats.
- Instruksen för specialanpassning har uppdaterats och dokumenthanteringen digitaliserats.
- Patientsäkerhetskultur har förbättrats. Fler team arbetar proaktivt, vilket bland annat syns i att antalet avvikelser ökar och att fler medarbetare rapporterar avvikelser till leverantörer.
- Medarbetarna är delaktiga i säkerhetsåtgärder.

Hjälpmedelsstrategen som varit regionens t.f. regulatoriskt ansvarige tjänsteperson har tagit fram regionövergripande instruksen för specialanpassning med stöd av avvikelssamordnare. Lokal instruksen finns sedan tidigare.

Ledningsgrupp och nyckelpersoner har utbildats om MDR och information ska ges till medarbetare på arbetsplatsträffar.

De nya kraven finns inkluderade i 7-klövers upphandlingsmodell.

Baskrav för externa leveransställen har beslutats.

Hjälpmedelscentrum verkar för att öka avvikelserapportering i 7-klövern.

Delårsrapport 1 2021

Redovisning av beslut gällande hjälpmedel utanför sortiment och regelverk från 1 januari – 30 april

Antal beviljade beslut utanför sortiment och regelverk	Kostnad kr
Kylväst/-keps, 2 ärenden har beviljats 2020, kostnadsredovisas 2021	2 x 4 200
Dubbelförskrivning elrullstol/drivaggregat, har beviljats 2020	Inköpt före 2021
Trehjulig cykel 24"	9 000
Racerunner	Inköpt före 2021
Dubbelförskrivning arbetsstol el	8 780
Rullstol Micro	15 500
Tumlevagn	Inköpt före 2021
Tyngdväst Balance	2 350
Ståstol Mercado	Inköpt före 2021, andra komponenter 1 750

7 ärenden utanför sortiment och regelverk har beviljats, 1 ärende har avslagits. 3 ärenden som beviljats utanför regelverk 2020 kostnadsredovisas 2021.

Samlad bedömning

Hjälpmiddelscentrum har genomfört produktionen samtidigt som utveckling skett både med digitalisering och i patientsäkerhetsområdet. Den totalt uthyrda hjälpmedelsvolymen har ökat marginellt. Kommunernas andel av hyrda hjälpmedel minskar.

Delårsrapport 1 2021

MEDARBETARPERSPEKTIV

Perspektivets processmål och löpande uppföljning omfattar följande indikatorer:

Mål	Indikator	Målvärde	Utfall delår 1
HMC ska vara en attraktiv arbetsgivare	Hållbart medarbetarengagemang (HME) Prestationsnivå	83 77 %	
"	Sjukfrånvaro	≤6%	4,4
"	Personalrörlighet totalt	≤8 %	
Löpande uppföljning	Antal rehabiliteringsärenden Antal arbetsmiljöavvikelse totalt Antal, specifika arbetsmiljöavvikelse (sticksador, hot/våld)		3 5 0

Arbetet mot mål och uppdrag – resultat och analys av aktiviteter och indikatorer

En attraktiv arbetsplats

Kompetensförsörjningsplanen har uppdaterats och flera större insatser genomförs under året:

- Hjälpmedelsteknikerutbildning 15 hp⁴ på Karlstad högskola, tre hjälpmedelstekniker har påbörjat.
- Flertalet legitimerade medarbetare har genomgått kompetensutveckling om metod för sökning av vetenskapliga artiklar och HTA⁵-analyser, 3 tillfällen á 2 timmar lärarledd via teams.
- Kompetensutveckling i användandet av office-paketet (Word, Excel och Powerpoint) samt utbildning i office 365, teams med mera, i första hand för hjälpmedelskonsulenter.

Fokus har varit att minska risk för smittspridning med riskbedömningar och ett antal genomförda åtgärder som dokumenterats i en lokal covid-VIRA. Antalet personer vid patientbesök begränsas, de som vistas på Hjälpmedelscentrum bär munskydd och utför handhygien, medarbetare arbetar med avstånd till varandra.

För att ytterligare stärka arbetsmiljön genomförs åtgärder inom enheterna enligt handlingsplanerna till medarbetarenkäten. Bland annat kan nämnas ökade möten för medarbetare som arbetar på distans, utveckling av medarbetarskap, utveckling för att möjliggöra arbete hemifrån och hjälpas åt och delge varandra smarta arbetssätt.

Insatser för sysselsättning för invånare som står långt ifrån arbetsmarknaden har genomförts.

⁴ Kunskap om situationer och teman en hjälpmedelstekniker möter. Människokroppen, skador och sjukdomar som ger behov av hjälpmedel. Biomekanik kopplat till sittande, stående och gående. Bemötande av person med funktionshinder och anhöriga. Konstruktionsmaterial och materialegenskaper. Juridik och regelverk i hjälpmedelsområdet.

⁵ Health technology assessment (HTA) innebär systematisk utvärdering av det vetenskapliga underlaget för metodens effekter, risker och ekonomiska effekter. Fullständiga HTA-rapporter väger också in etiska och sociala aspekter.

Delårsrapport 1 2021

Sjukfrånvaro och rehabiliteringsärenden

Sjukfrånvaro % ack (1 månads eftersläp)	Delår 1 2020	Delår 1 2021
Total sjukfrånvaro	8,4	4,4
-varav korttidssjukfrånvaro dag 1-14	4,8	3,5
-varav långtidssjukfrånvaro	22,4	16,4
Män	5,8	3,7
Kvinnor	5,8	5
Anställda – 29 år	13	6,6
Anställda 30-49 år	7,7	3,3
Anställda 50 år -	7,8	4,3

Sjukfrånvaron har minskat kraftigt jämfört med 2020 då den ökade kraftigt p.g.a. pandemin. Det var sex år sedan som sjukfrånvaron var på denna låga nivå och orsaken bedöms vara framförallt förbättrade hygienåtgärder både på arbetet och i samhället liksom möjlighet till distansarbete. Dock noteras inom logistikenheten en större frånvaro jämfört med övrig verksamhet, vilket relateras till frånvaro p.g.a. pandemin utifrån samhällsnära kontakter och att medarbetarna där inte ingått i personalvaccinationen.

3 rehabiliteringsärenden varav 2 avslutade, jämfört med 10 rehabiliteringsärenden och 4 avslutade samma period 2020.

Arbetsmiljöavvikelser

5 avvikelser har registrerats varav 1 negativ händelse (covid-relaterad) samt 2 tillbud och 2 risk/iakttagelse (varav en covid-relaterad). Alla har utretts och åtgärder har vidtagits.

Övriga åtgärder

En dörr med glasruta har installerats till svetsrummet som en åtgärd utifrån tidigare avvikelser. I garaget har en utrymningsdörr installerats och mögelskadad vägg har bytts ut.

Arbetad tid

Den arbetade tiden har ökat jämfört med delår 1 2020, vilket dels beror på minskad frånvaro och dels övertid för att upprätthålla tillgängligheten. Se även sid 15.

Samlad bedömning

Med flexibla arbetssätt och kontinuerliga prioriteringar har medarbetarna upprätthållit en god arbetsmiljö. Åtgärder har vidtagits både i den fysiska och psykosociala arbetsmiljön.

Delårsrapport 1 2021

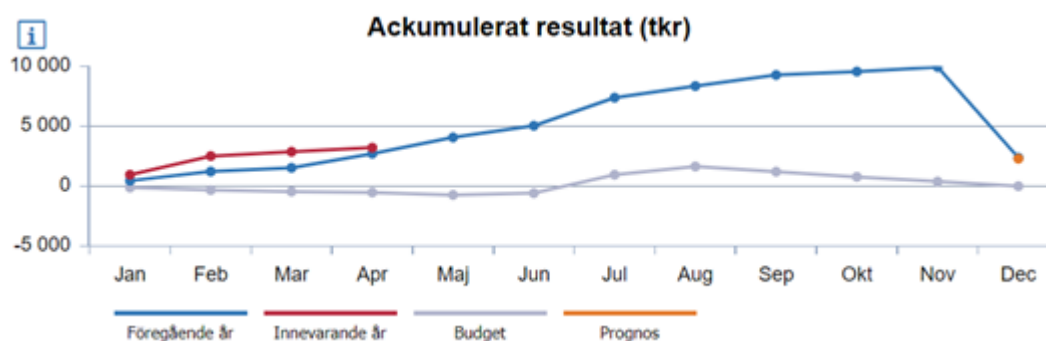
EKONOMIPERSPEKTIV

Arbetet mot mål och uppdrag – resultat och analys av genomförda aktiviteter

Periodens resultat och helårsprognos – översikt

Hjälpmedelscentrums ackumulerade ekonomiska resultat till och med april månad är 3 207 tkr.

Helårsresultatet prognostiseras till 2 290 tkr.

	Bokslut 2020 tkr	Budget 2021 tkr	Prognos tkr
INTÄKTER			
Hyra	115 753	118 347	118 347
Återbetalning av resultat	-9 494	0	0
Försäljning	17 685	18 391	20 725
Egenavgifter	336	340	340
Tekniska tjänster inkl. serviceavtal	2 347	2 671	3 170
Inkontinenssamordning	1 048	1 068	1 068
Övriga verksamhetsintäkter	3 652	1 983	2 028
SUMMA INTÄKTER	131 327	142 800	145 678
KOSTNADER			
Personalkostnader	43 549	45 998	46 344
Tekniska hjälpmedel	29 955	36 501	36 921
Övriga material, varor	249	270	345
Lokaler	6 410	6 330	6 515
Frakt och transport	1 819	2 010	2 117
Avskrivningar hjälpmedel	31 769	29 828	32 346
Avskrivningar övrigt	695	542	542
IT-kostnader	3 736	4 999	5 191
Övriga kostnader	9 396	15 136	11 880
Finansiella kostnader	1 375	1 186	1 187
SUMMA KOSTNADER	128 953	142 800	143 388
RESULTAT	2 374	0	2 290

Delårsrapport 1 2021

Periodens resultat

Den totala budgetavvikelsen uppgår till 3 729 tkr. Avvikelse mot budget beror framförallt på:

- Ökad försäljning av hjälpmedel, främst sängar, madrasser och taklyftar till kommuner.
- Ökade inköpskostnader för hjälpmedel till följd av ökad försäljning till kommunerna.
- Lägre utranteringskostnader för hjälpmedel trots ökad returtakt från kunder, medför högre avskrivningskostnader för hjälpmedel, vilket visar att hjälpmedel används längre.
- Lägre fastighetskostnader beror på att storstädning inte är genomförd än samt att fastighetsägaren tar kostnaden för arbetet med utrymningsväg från garaget.
- Lägre IT-kostnader, dels för att serverkapaciteten är minskad, dels inväntas leverans från extern IT-konsult som blivit uppskjuten.

Personalkostnader

Lönekostnaderna har ökat jämfört med föregående år vilket delvis beror på löneöversyn samt covid-19. Sjukfrånvaron har minskat med 54 % och föräldraledigheten (inkl. vård av barn) har minskat med 42 % samtidigt som övertiden har ökat med 69 % utifrån arbetad tid, vilket ökar årets personalkostnader i förhållande till föregående år.

Inköpsavdelningen är förstärkt med en visstidsanställning då ordinarie medarbetare arbetar med lageroptimering i ett projekt. En person som står långt från arbetsmarknaden är anställd fr.o.m. juni 2020 med lönebidrag från Arbetsförmedlingen.

Analys av intäkts- och bruttokostnadsutveckling

- Intäkter
 - Total intäktsökning jämfört med delår 1 föregående år är 2 829 tkr och 6,0 %.
 - De totala intäkterna är 2 497 tkr högre än budgeterat.
 - Avvikelsen på 2 497 tkr beror framför allt på följande händelser:
 - Försäljning av hjälpmedel, främst sängar, madrasser och taklyftar till kommunerna medför högre försäljningsintäkter.
 - Hyresintäkterna är lägre än budget vilket är en följd av att kunder aktivt arbetar för att öka återlämning av ej använda hjälpmedel samt påverkan av pandemin.
 - Beviljade TLO⁶-medel rekvireras i efterskott när utbildningar inom digitalisering är genomförda.
- Kostnader
 - Total bruttokostnadsökning jämfört med delår 1 föregående år är 2 334 tkr och 5,2 %.
 - De totala kostnaderna är 1 232 tkr lägre än budgeterat.
 - Avvikelsen på 1 232 tkr beror framför allt på följande händelser:
 - Försäljning av sängar, madrasser och taklyftar till kommuner medför högre inköpskostnader av hjälpmedel.

⁶ Tillfällig lokal omställning

Delårsrapport 1 2021

- Lägre utrangeringskostnader för hjälpmedel, trots ökad returtakt från kunder, medför högre avskrivningskostnader för hjälpmedel, vilket visar att hjälpmedel används längre.
- Lägre fastighetskostnader beror på att årets storstädning inte är genomförd än samt att fastighetsägaren tar kostnaden för arbetet med utrymningsväg från garaget.
- Lägre IT-kostnader, dels för att serverkapaciteten är minskad, dels inväntas leverans från extern IT-konsult som blivit uppskjuten.

- **Arbetad tid**

Omräknat till antal årsarbetare (åa) har den arbetade tiden ökat med 6,32 åa jämfört med samma period 2020. Det beror på minskad sjukfrånvaro (3,89 åa), minskad föräldraledighet (1,37 åa). P.g.a. projektarbete är en vikarie visstidsanställd (1,0 åa). Förra året var även en specialistsjuksköterska utlånad till covidvården under en del av året.

Analys av helårsprognosens avvikelser mot helårsbudget – händelseöversikt

Prognosen baseras på följande förutsättningar:

Stor osäkerhet hur pågående pandemi kommer att påverka helårsresultatet.

Det prognostiserade överskottet beror framförallt på följande händelser:

- Ökade intäkter för försäljning av sängar, madrasser och taklyftar till kommuner.
- Ökade personalkostnader för vikarie som förstärker på Teknik och inköp, främst för att minska vårdskulden för förebyggande underhåll. Kostnaden täcks delvis av statsbidrag.
- Ökade inköpskostnader för hjälpmedel till följd av ökad försäljning till kommunerna.
- Ökade IT-kostnader för att möjliggöra distansarbete under pandemin samt en engångskostnad för IT-konsulttjänster i samband med införande av automatisk fakturakontroll.
- Lägre kostnader för utrangering av hjälpmedel trots något ökat antal retur.
- Ökade kostnader för avskrivningar på hjälpmedel, vilket delvis är en följd av färre utrangeringar.

Merkostnader covid-19

Kontogrupp	Ack utfall	Helårsprognos	Kommentarer
Personal	0 tkr	137 tkr	Vikarie som förstärker på Teknik och inköp för att minska vårdskulden för förebyggande underhåll. Täcks delvis av statsbidrag.
Material och tjänster	44 tkr	120 tkr	Främst handskar, visir och munskydd.
Övriga verksamhetskostnader	23 tkr	35 tkr	Informationsmaterial, hostskydd (plexiglas), golvsärmar m.m.
Summa:	67 tkr	292 tkr	

Delårsrapport 1 2021

Ekonomiska effekter av pandemin under perioden

Totala resultatpåverkande merkostnader relaterade till pandemin har under perioden uppgått till 67 tkr. Ingen extra ersättning har erhållits för att täcka dessa merkostnader. Det är mycket svårt att beräkna ev. intäktsbortfall direkt relaterat till pandemin.

Prognostiserad ekonomisk helårseffekt av pandemin

Totala merkostnader relaterade till pandemin prognostiseras till 473 tkr. Av detta bedöms vid rapporteringstillfället 181 tkr bli täckt av extra ersättningar. Resultatpåverkande pandemikostnader prognostiseras därmed på helåret att motsvara 292 tkr då det är mycket svårt att beräkna ev. intäktsbortfall.

Genomförda och planerade åtgärder för en ekonomi i balans (EiB)

Av den totala planen på 3 700 tkr fram till år 2022, var utfallet 535 tkr år 2019, 1 287 tkr år 2020 samt 762 tkr t.o.m. april 2021. Den totala kostnadssänkningen hittills är 2 584 tkr.

Kategori EiB	Plan ekonomisk effekt 2021	Plan ekonomisk effekt ack 202104	Utfall perioden ack 202104	Prognos helår 2021
Personal	0 tkr	0 tkr	0 tkr	0 tkr
Material och tjänster	1 238 tkr	383 tkr	730 tkr	1 736 tkr
Övriga verksamhetskostnader	30 tkr	29 tkr	32 tkr	32 tkr
Summa:	1 268 tkr	413 tkr	762 tkr	1 768 tkr

Material och tjänster

- Beslut om att starta genomförandeprocess av förändrat arbetssätt med stöd av digital teknik för automatisk fakturakontroll i Sesam fattades i april 2020. Vi inväntar leverans från extern IT-konsult som blivit uppskjuten p.g.a. sjukdom. Testperiod beräknad till juni 2021. Årsprognosen uppgår till 30 tkr p.g.a. försenad start.
- Nytt regelverk från 2021 där vissa enklare hjälpmedel i hemmet har övergått till egenansvar. Uppnådd kostnadssänkning 33 tkr första tertiet och årsprognos 100 tkr.
- Ett operativt lagerteam har bildats som arbetar tillsammans med hjälpmedelsteamerna för att optimera lagernivåer. Översyn av nivån på säkerhetslager samt inköpskvantiteter medför en besparing på 172 tkr första tertiet. Årsprognosen uppgår till 400 tkr.
- Flera områden har upphandlats. Hittills i år har kostnaderna sänkts med 338 tkr vilket främst avser batterier och madrasser. Flera upphandlingar pågår eller kommer att startas och årsprognosen är 650 tkr.
- En pilot startade vecka 41 2020 där vissa försäljningshjälpmedel lämnas tillbaka till HMC, rekonditioneras och återanvänds. Ett av dessa hjälpmedel har endast gått att återanvända i mindre

Delårsrapport 1 2021

utsträckning och kommer att ersättas av två andra försäljningshjälpmedel under sommaren. Hittills i år uppgår besparingen till 187 tkr och prognosen till 556 tkr.

Övriga verksamhetskostnader

- Verksamhetsintern säkerhetssamordnare avslutad. 56 tkr av den totala besparingen på 86 tkr genomfördes 2020.

Investeringar - bokslut 2021-01-01 – 2021-04-30, belopp i tkr

Tekniska hjälpmedel varav:	202101 – 202104 ack inköp under perioden	Bokslut 2020	Budget 2021	Helår Prognos inköp 2021 utifrån budget 2020/2021
Förflyttning	3 849	10 939	13 695	12 632
Kommunikation/kognition	1 298	3 243	3 984	3 698
Behandling	3 374	9 095	11 454	10 594
Insulinpumpar	1 287	3 897	5 188	4 793
MBH	1 013	2 293	2 739	2 514
Övriga hjälpmedel	1 505	4 678	4 441	4 104
Övriga maskiner och inventarier	0	84	1 800	0
Bilar och transportmedel	0	845	0	0
Datorutrustning	0	0	0	93
Summa	12 326	35 074	43 300	38 428

Resultat, analys

Från 2020 års investeringsbudget har outnyttjad del på 13 318 tkr överförts till 2021. Den kommer att nyttjas till inköp av hjälpmedel samt videokonferensutrustning för att möjliggöra digitala utbildningar och möten. Videokonferensutrustningen är beställd men inte levererad.

Upphandling av tvättkabinett för rengöring av återlämnade hjälpmedel pågår och leveransen är beräknad till våren 2022. Därmed kommer 1 800 tkr av årets investeringsbudget att flyttas till 2022.

Hittills har inte några investeringar relaterade till covid-19 gjorts i år och i nuläget finns inget kommande behov.

Färre rullstolar, både manuella och eldrivna, har utrangerats vilket medför minskat investeringsbehov. Investeringar i tyngdtäcken har minskat med 1 200 tkr i år jämfört med samma period förra året då vi hade en ökning på ca 600 tkr till följd av intensivt arbete på BUP.

Insulinpumpar är inne i ett generationsskifte och investeringarna beräknas öka jämfört med föregående år. Av hänsyn till det är årets budget högre och den kommer att hålla. En utredning pågår för att förbättra

Delårsrapport 1 2021

diabetesvården och ge förslag till en optimerad hantering av hjälpmedel till en kvalitetssäkrad, patientsäker och kostnadseffektiv hantering av diabeteshjälpmedel.

Vi ser även en minskning av investeringar i samtalsapparater 230 tkr och modulära sittsystem (barnrullstolar m.m.) 151 tkr.

Pandemin har medfört färre förskrivningar av hjälpmedel. Därmed kan det finnas ett uppdämt behov av hjälpmedel, men vi vet inte när behovet kan börja tillgodoses och hur det slutligen påverkar årets investeringsbehov.

Åtgärd

Efter översyn inom arbetet för Ekonomi i balans har nivån på säkerhetslager sänkts. Samtidigt har även inköpsvolymen per inköp sänkts.

Intern referens

Denna rapport behandlas av Hjälpmedelsnämnden 2021-05-28.

Diarienummer: RV

BILAGOR

1. Verksamhetsrapport
2. Investeringsbilaga